

Advies

Ontwerp van besluit tot wijziging van het VLAREA

Minaraad, 23 januari 2009
SERV, 26 januari 2009

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Belangrijkste inhoudelijke wijzigingen	4
2.1 Het instrument aanvaardingsplicht	4
2.2 De aanvaardingsplicht voor batterijen en accu's	5
2.3 De aanvaardingsplicht voor afvalbanden	6
2.4 De aanvaardingsplicht voor fotochemicaliën	7
2.5 Valoriseerbare afvalwaters	7
2.6 Gebruik van afvalstoffen in afdichtingslagen van stortplaatsen	8
2.7 Sloopinventaris voor industriële gebouwen	8
3. Artikelsgewijze bemerkingen	9

1. Inleiding

Op 17 december 2008 werden de SERV en de Minaraad door de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu om advies gevraagd over een ontwerpbesluit tot wijziging van het VLAREA en enkele andere uitvoeringsbesluiten. Voluit betreft het 'het Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en –beheer, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en van het besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming'.

Het ontwerpbesluit bevat een groot aantal wijzigingen aan de bestaande afval- en milieuregelgeving. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- de regeling van het instrument aanvaardingsplicht;
- de aanvaardingsplicht voor batterijen en accu's;
- de aanvaardingsplicht voor afvalbanden;
- de afschaffing van de aanvaardingsplicht voor fotochemicaliën;
- de overbrenging van afvalstoffen;
- de aanwending als secundaire grondstoffen (o.a. gebruik van afvalstoffen in afdichtingslagen van stortplaatsen en van papierslib in de keramische industrie);
- de invoering van een sloopinventaris voor industriële gebouwen;
- de regels voor monsterneming en analyse van afvalstoffen;
- actualisering in het licht van nieuwe Vlaamse en Europese wetgeving.

Het regelgevingsdossier is vergezeld van meerdere RIA's:

- RIA voor het instrument aanvaardingsplicht;
- RIA voor de omzetting van de Richtlijn Afgedankte batterijen en Accu's;
- RIA voor de wijziging van de doelstellingen en rapportageverplichtingen voor afvalbanden;
- RIA voor de afschaffing van de aanvaardingsplicht voor fotochemicaliën;
- RIA voor het gebruik van kunstmatige afdichtingslagen voor stortplaatsen;
- RIA voor de aanpassing van de wetgeving erkenning laboratoria.

In dit gezamenlijke advies van SERV en Minaraad geven de raden eerst hun belangrijkste inhoudelijke bemerkingen bij de voorgestelde wijzigingen. Daarna wordt artikelsgewijs een reeks meer technische opmerkingen geformuleerd.

Vooraf wensen de raden op te merken dat het gaat om een vrij omvangrijk wijzigingsbesluit, waarvan de controle en interpretatie werd bemoeilijkt door het ontbreken van een geconsolideerde versie en het feit dat niet alle wijzigingen ter sprake komen in de nota aan de Vlaamse Regering (bv. artikel 42 van het ontwerpbesluit).

Ook vinden de raden de onderbouwing soms te beperkt. In de RIA's zijn de afwegingen tussen opties enkel gebeurd aan de hand van praktische overwegingen. Deze zijn niet onbe-

langrijk, maar volgens de raden moet er bij de afweging van opties ook gekeken worden naar de kosten en baten van wijzigingen aan de bestaande doelstellingen, zowel voor de bedrijven en de gezinnen als voor het milieu, en dit zoveel mogelijk gekwantificeerd (zonder dat monetarisering van alle kosten en baten nodig is). Dat is weinig of niet gebeurd.

2. Belangrijkste inhoudelijke wijzigingen

2.1 Het instrument aanvaardingsplicht

In de voorbije periode heeft de OVAM het instrument aanvaardingsplicht geëvalueerd. Niet zozeer het principe van de aanvaardingsplicht werd bekeken, wel de invulling ervan via een milieubeleidsovereenkomst of individuele plannen. Op basis van die evaluatie worden in het ontwerpbesluit een aantal modaliteiten aangepast (voor een goed overzicht, zie p. 33-35 van het RIA-document). Volgens de raden zijn heel wat van de voorgestelde aanpassingen positief en kunnen ze inderdaad de effectiviteit, efficiëntie en legitimiteit vergroten van de aanvaardingsplichten en van de wijze waarop er uitvoering wordt aan gegeven via milieubeleidsovereenkomsten.

Niettemin wensen de raden hierbij enkele opmerkingen te formuleren.

1. De raden stellen vast dat het afsluiten van een MBO in de praktijk soms lang kan duren. De belangrijkste reden is dat een efficiënte regeling vaak een uniforme aanpak in de drie gewesten veronderstelt, maar dat onderhandelingen met de andere gewesten kunnen aanslepen door een gebrekkige coördinatie van het beleid. Niet zelden komen de gewesten elk met specifieke eisen op vlak van doelstellingen en praktische organisatie van het systeem. Minaraad en SERV dringen dan ook aan op maatregelen om die beleidscoördinatie te verzekeren zodat onderhandelingen in het kader van het afsluiten van een milieubeleidsovereenkomst binnen een redelijke termijn kunnen worden afgerond en een juridisch vacuüm wordt vermeden.

2. Voor een aantal afvalstromen/sectoren is er in de praktijk immers geen echt alternatief naast een milieubeleidsovereenkomst. Het alternatief van VLAREA – individuele afvalpreventie- en afvalbeheerplannen – is in een reeks gevallen onwerkbaar en inefficiënt doordat voordelen van samenwerking, schaafeffecten en standaardisering niet kunnen worden benut en doordat het administratief belastend is. Het zou betekenen dat de overheid de individuele plannen van honderden, zo niet duizenden, producenten moet evalueren, opvolgen en controleren. Dit heeft voor gevolg dat zowel de overheid als de bedrijven uit de sector in kwestie verliezen als er geen milieubeleidsovereenkomst tot stand komt. De raden vragen dat er maatregelen worden genomen om dit te vermijden en om te verzekeren dat er werkbare en efficiënte regelingen worden afgesproken om inhoudelijk slagkrachtige milieubeleidsovereenkomsten mogelijk te maken.

3. De huidige regelgeving bepaalt dat de cijfergegevens die in het kader van de aanvaardingsplicht aan de OVAM of aan een beheersorganisatie worden verstrekt, moeten worden gecertificeerd door een extern accountant, boekhouder of bedrijfsrevisor. In het ontwerpbesluit dient de certificatie te gebeuren door een onafhankelijk controlemechanisme. De vraag is wat verstaan wordt onder een onafhankelijk controlemechanisme. Mag dit nog steeds de externe accountant, boekhouder of revisor zijn? Indien dit niet zo is, welke instellingen worden dan wel bedoeld en zal dit geen bijkomende kosten met zich meebrengen?

Met toestemming van de OVAM kunnen andere certificatiesystemen volstaan. Deze regeling wordt nu verduidelijkt en enigszins versoepeld om de administratieve lasten en kosten van de rapportering te beperken. De raden waarderen deze wijzigingen. Zij wijzen er wel op dat in sommige gevallen een steekproefsgewijze controle van de aangeleverde informatie wellicht volstaat. De bepaling in het ontwerpbesluit dat van de verplichtingen kan worden afgeweken in een milieubeleidsovereenkomst of individueel afvalpreventie- en afvalbeheersplan indien de kwaliteit van de cijfergegevens op een andere manier kan gegarandeerd worden, laat enige speling toe. De raden merken bovendien op dat het niet duidelijk is wie de kosten van de certificering moet dragen (producenten, overbrengers, verwerkers, beheersorganisaties...).

2.2 De aanvaardingsplicht voor batterijen en accu's

Het ontwerpbesluit past de inzamelings- en recyclingspercentages voor batterijen en accu's aan:

- De inzameldoelstelling voor draagbare batterijen komt op 45% (in de praktijk 50%, Europa vraagt 25% resp. 45% tegen 2012 resp. 2016).
- Voor afgedankte auto- en industriële batterijen geldt een inzameling van alle afgedankte batterijen (vandaag is er in VLAREA voor autobatterijen een inzamelpercentage van 95% opgelegd; er is ook een stort- en verbrandingsverbod opgenomen; Europa legt enkel impliciet een inzamelverplichting op aangezien bepaald wordt dat deze batterijen noch verbrand, noch gestort mogen worden).
- Als recyclagedoelstellingen voor draagbare en industriële batterijen worden de Europese percentages overgenomen: voor nikkelcadmiumbatterijen 75%, loodhoudende batterijen 65% en alle andere afvalbatterijen 50% (vandaag vraagt VLAREA voor nikkelcadmiumbatterijen 80%, loodhoudende batterijen 80%, kwikbatterijen 75% en andere batterijen voor 65%). Wel werd een algemene bepaling (zonder percentage) behouden voor kwik.
- Als recyclagedoelstellingen voor autobatterijen wordt eveneens aangesloten bij de Europese Richtlijn: er geldt een recyclagepercentage van 65% van het gemiddelde gewicht aan plastic, elektrolyt en lood samen (vandaag vraagt VLAREA 95% recyclage van het lood, 100% nuttige toepassing van de kunststoffen of 30% recyclage en een volledige nuttige toepassing van het elektrolyt). Wel wordt een bepaling over kunststofverwerking behouden. Het gaat om een omschrijvende doelstelling, zonder percentage.

Artikel 26 van de Richtlijn vereist dat de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking doen treden om tegen 26 september 2008 aan de Richtlijn te voldoen. Het staat de lidstaten vrij om eventueel strengere doelstellingen op te leggen.

Volgens de raden zijn de oude en nieuwe percentages echter niet zomaar met mekaar te vergelijken doordat het toepassingsgebied en de definities op een aantal punten verschillen en doordat in de praktijk veel afhangt van de concrete berekeningswijze. In het kader van de Europese richtlijn is in dat verband voorzien dat er via comitologie nog een methodologie komt voor het berekenen van verkoopscijfers (om zo correcte inzamelcijfers te kunnen bepalen), dat er zal worden uitgemaakt wat precies onder recyclage van batterijen valt, dat er regels opgesteld kunnen worden voor de export van batterijen, enz.

In die context menen de raden dat de impact van de voorgestelde wijzigingen van de recyclagedoelstellingen op dit moment moeilijk kan worden ingeschat. Voor SERV en Minaraad

is het van belang dat de behaalde resultaten op het terrein worden bestendigd. Het uitgangspunt moet zijn dat wijzigingen aan het VLAREA niet tot doel kunnen hebben of ertoe mogen leiden dat bestaande engagementen en realisaties worden afgezwakt. De raden vragen dat, eenmaal de Europese berekeningsmethode gekend is, de Vlaamse recyclageresultaten op deze manier herberekend worden, en dat op basis daarvan eventueel de recyclage-doelstellingen opnieuw worden aangepast, met als uitgangspunt dat dit niet mag leiden tot een verhoging van de milieu-impact.

De raden gaan echter wel akkoord met de voorgestelde nieuwe inzameldoelstelling voor draagbare batterijen van 45%. Het inzamelpercentage van ongeveer 50% dat vandaag in de praktijk wordt behaald (in 2001 was dan nog 60%) blijkt immers naar de toekomst steeds moeilijker haalbaar door de opmars van de herlaadbare batterijen.

In bijkomende orde merken de raden op dat de motivering van de nieuwe inzameldoelstellingen voor industriële en autobatterijen verwarrend is. Er wordt in VLAREA opgenomen dat alle afgedankte batterijen moeten worden ingezameld. De nota aan de Vlaamse Regering stelt terzake: "Geen inzameldoelstelling inschrijven, leidt tot vaagheid en zal bij de industrie vele vragen opwekken van wat nu precies wel of niet moet. Aan de andere kant lijkt een target van 100% nogal streng aangezien Europa dit ook niet expliciet oplegt." De vraag is echter wat het verschil is tussen 'alle' en '100%'.

2.3 De aanvaardingsplicht voor afvalbanden

Vandaag bepaalt VLAREA dat voor de verwerking van de met toepassing van de aanvaardingsplicht ingezamelde afvalbanden de volgende doelstellingen gelden :

- 1° alle afvalbanden worden ingezameld;
- 2° de ingezamelde banden in de eerste plaats worden gesorteerd op herbruikbare banden;
- 3° van ten minste 25 % van de ingezamelde afvalbanden, uitgedrukt in gewicht, het loopvlak wordt vernieuwd;
- 4° de banden waarvan het loopvlak niet kan worden vernieuwd, bij voorkeur worden gerecycleerd. Vanaf 2005 wordt een recyclingpercentage bereikt van 20% van de ingezamelde afvalbanden;
- 5° de rest van de ingezamelde banden energetisch wordt gevaloriseerd.

Met deze regelgeving wordt vandaag in de praktijk een recyclingpercentage van 40% gehaald.

In het ontwerpbesluit worden de vermelde punten 3°, 4° en 5° vervangen door:

- 3° het totale percentage hergebruik door de sorteerder, loopvlakvernieuwing en recyclage van de ingezamelde afvalbanden minstens 55% bedraagt;
- 4° de rest van de ingezamelde afvalbanden energetisch wordt gevaloriseerd;
- 5° de verwijdering van afvalbanden niet is toegestaan.

De raden stellen aan de ene kant vast dat de samengevoegde doelstelling van 55% hoger ligt dan de som van de afzonderlijke doelstellingen in de huidige wetgeving. Aan de andere kant is er geen afzonderlijke doelstelling meer voor hergebruik en loopvlakvernieuwing. De reden is dat de markt voor afvalbanden snel evolueert en steeds nieuwe oplossingen en recyclagetoepassingen vindt. Bovendien is het in de praktijk moeilijk om een specifieke doel-

stelling voor loopvlakvernieuwing voorop te stellen omdat de banden die daarvoor in aanmerking komen door de eigenaars zelf (transportbedrijven, bandencentrales en garages) aan de loopvlakvernieuwingsbedrijven worden overgemaakt. Er is maar een beperkt deel van deze banden die in de stroom komt die Recytyre ophaalt. Een percentage opleggen voor rechapage zou betekenen dat het beheersorganisme karkassen zou moeten opkopen. Vergelijkingen met andere landen zijn moeilijk omdat daar bepaalde toepassingen worden toegelaten en beschouwd worden als recyclage terwijl dit in Vlaanderen niet het geval is (bv. burgerlijke bouwkunde toepassingen zoals bijvoorbeeld het aanleggen van geluidsbermen, drainagebassins...).

Voor de raden zijn de voorgestelde wijzigingen gekoppeld aan enkele randvoorwaarden die moeten verzekeren dat de marktontwikkelingen niet ten koste gaan van de resultaten in de praktijk. De raden vragen dan ook dat aandacht voor hergebruik en loopvlakvernieuwing blijvend verzekerd is.

Concreet verwijzen de raden in dit kader naar de Europese regelgeving waarin de afvalbeheershiërarchie naar voren geschoven wordt en waarvan onderbouwd door milieutechnische studies en levenscyclusanalyses kan worden afgeweken.

Verder vragen de raden dat de operatoren die de afvalbanden ophalen de verplichting hebben om de banden te sorteren zodat alle banden die in de stroom zitten waarvan het loopvlak vernieuwd kan worden, ook effectief een nieuw loopvlak krijgen.

Minaraad en SERV vragen tevens dat er een adequaat monitoringsysteem zou worden opgezet zodat er een beter zicht komt op de stroom die buiten Recytyre verloopt.

Tot slot dringen de raden erop aan dat de overheid als klant zelf het voorbeeld zou geven door hergebruik en loopvlakvernieuwing in het eigen wagenpark te promoten.

2.4 De aanvaardingsplicht voor fotochemicaliën

In het ontwerpbesluit wordt de aanvaardingsplicht voor fotochemicaliën geschrapt. Deze aanvaardingsplicht werd destijds ingevoerd op vraag van de andere gewesten. Uit een evaluatie door de OVAM blijkt echter dat de aanduiding als bijzondere en gevaarlijke afvalstof volstaat in het Vlaamse Gewest om een goede inzameling en de nuttige toepassing van afvalfotochemicaliën te garanderen. Bovendien worden de inzameling en verwerking mee gestimuleerd door de positieve waarde van de afvalfotochemicaliën. De opbrengst van de zilverrecuperatie en de lage kosten voor de verwerking van ontzilverde afvalfotochemicaliën zorgen ervoor dat dit de kosten van de afvalproducent voor ophaling en verwerking volledig compenseert. Het opleggen van een aanvaardingsplicht vormt bijgevolg geen meerwaarde. Daarbij komt nog dat de afvalstroom afvalfotochemicaliën verkleint ten gevolge van de digitalisering zodat de inspanningen voor uitvoering en opvolging van de aanvaardingsplicht minder dan vroeger gerechtvaardigd kunnen worden.

Gelet op deze situatie, gaan de raden akkoord met de schrapping van de aanvaardingsplicht voor fotochemicaliën. Zij vragen wel dat deze afvalstroom ook zonder de aanvaardingsplicht goed wordt opgevolgd door de overheid omdat de marktsituatie uiteraard kan wijzigen.

2.5 Valoriseerbare afvalwaters

De raden stellen vast dat de passage over valoriseerbare afvalwaters werd geschrapt (art. 4.2.5.1). Deze stromen worden ingezet als koolstofbron in de RWZI's van Aquafin ter bevordering van de stikstofverwijdering. De reden voor de schrapping is dat de normen voor gevaarlijke stoffen niet gehaald worden. Vooral voor Cu en Zn zit men vaak boven de mili-

eukwaliteitsnormen voor het ontvangende oppervlaktewater (Bijlage 2.3.1 Vlarem II: Cu ≤ 50 $\mu\text{g/L}$; Zn ≤ 200 $\mu\text{g/L}$). Hierdoor kan men deze stroom niet inzetten als secundaire grondstof – het artikel werd dan ook niet toegepast. Dat wordt vandaag opgelost door te werken via een grondstoffenverklaring. Het aanvragen van een grondstoffenverklaring is een administratief zwaar en tijdrovend proces en dient case per case opnieuw aangevraagd te worden; bovendien is het kader voor de toekenning van een grondstoffenverklaring niet eenduidig.

In de praktijk worden voor deze stromen wel grondstoffenverklaringen verleend. De nadelen van de procedure (zwarte procedure, geen duidelijk kader) blijven echter bestaan.

Daarom stellen de raden voor om artikel 4.2.5.1 niet te schrappen, maar aan te passen, zodat het gebruik van valoriseerbaar afvalwater als secundaire grondstof mogelijk wordt.

De raden stellen voor om de norm voor gevaarlijke stoffen te versoepelen tot 10x de milieukwaliteitsnorm, behalve voor die stoffen die voorkomen in de lijst van prioritaire (gevaarlijke) stoffen van de Europese Richtlijn Prioritaire stoffen.

De raden vragen ook dat – zoals vandaag reeds gebeurt – de samenstelling periodiek wordt gecontroleerd ter hoogte van de RWZI. “

De raden vragen dan ook om de huidige bepalingen in VLAREA te versoepelen. Zij vragen om de voorstellen te bekijken die terzake (o.a. door Fevia) werden gedaan.

2.6 Gebruik van afvalstoffen in afdichtingslagen van stortplaatsen

Artikel 46 van het ontwerpbesluit wijzigt artikel 4.2.2.2 van VLAREA dat een vangnet is voor afvalstoffen die niet aan de algemene voorwaarden voldoen om als secundaire grondstof te worden gebruikt in of als bouwstof. Deze afvalstoffen konden wel als secundaire grondstof gebruikt worden in welbepaalde specifieke toepassingen. De restrictie in het 3^e lid van artikel 4.2.2.2. ging eigenlijk te ver, nl. dat het sloopmateriaal voor voornoemde specifieke toepassing volledig gerecycleerd wordt in vormgegeven bouwstoffen. Het gebruik in niet-vormgegeven bouwstof werd met andere woorden uitgesloten. Het voorstel tot wijziging in art. 46 is aanvaardbaar, maar de raden wijzen erop dat in de nota aan Vlaamse Regering in laatste zin wordt vermeld: “Het moet mogelijk zijn de afvalstoffen in kwestie te verwijderen, meer bepaald door storten, of ...” Het is steeds de bedoeling geweest dat afvalstoffen via de secundaire grondstoffen in een materiaalkringloop terechtkomen en ze daarin blijven recyclen. Na het eerste gebruik als secundaire grondstof is het verwijderen door storten volgens de raden geen verdedigbare verwerkingwijze.

De raden gaan akkoord met de invoering van een bijkomende categorie van secundaire grondstoffen van afvalstoffen die als secundaire grondstof worden gebruikt in afdichtingslagen met waterglas en de bijbehorende voorwaarden.

2.7 Sloopinventaris voor industriële gebouwen

Het ontwerpbesluit voert de verplichting in om voor het slopen of ontmantelen van bedrijfsgebouwen die geheel of gedeeltelijk een andere functie dan het wonen hadden en die een bouwvolume omvatten van meer dan 1000 m³, en voor de toewijzing van de werken tot slopen of ontmantelen, een “sloopinventaris afvalstoffen” op te laten maken door een architect of door de opdrachtgever aangestelde deskundige. De architect of de door de opdrachtgever aangestelde deskundige moet tevens de afvalstoffentransporten opvolgen, deze zo nodig bijsturen en een kopie van de transportdocumenten bijhouden.

De raden gaan akkoord met deze bepalingen, maar wijzen erop dat het niet de bedoeling mag zijn om in alle gevallen de betrokkenheid van een architect te vereisen. In de regelgeving inzake ruimtelijke ordening is immers voor de sloop van vrijstaande gebouwen geen architect verplicht. Daarom is terecht voorzien dat de opdrachtgever ook een andere deskundige kan aanstellen. De raden vragen wel om te verduidelijken welke deskundige(n) hier precies worden bedoeld.

3. Artikelsgewijze bemerkingen

Artikel 1

Het ontwerpbesluit stelt voor om in art 1.1.1.§ 2, 83° het woord 'monsterneming' te schrappen in de definitie 'analyse'. Dit heeft als gevolg dat in artikel 7.3.1. van VLAREA enkel voor de analyse nog verwezen wordt naar het Compendium voor Monsterneming en Analyse (CMA). Voor monsterneming wordt niet meer verwezen naar het CMA. De raden vermoeden dat dit niet de bedoeling is en vragen een aanpassing van artikel 7.3.1.

Artikel 12

Artikel 12 voert artikel 3.1.1.2, §6, in. De bepaling vraagt dat de eindverkoper van producten waarvoor de aanvaardingsplicht geldt, op een duidelijk zichtbare plaats in elk van zijn verkooppunten een bericht aanbrengt waarop onder de titel 'AANVAARDINGSPLICHT' is aangegeven op welke wijze hij voldoet aan de bepalingen van dit besluit. Ook bij verkoop buiten een verkoopsruimte moet de consument hierover geïnformeerd worden. Deze bepaling stond vroeger in bijna alle onderafdelingen. Ze werd aangevuld met de verplichting om ook buiten de verkoopsruimte aan te geven of en hoe aan de aanvaardingsplicht te voldoen. Dit laat toe de naleving beter te controleren. De raden vragen zich af of hierdoor de administratieve last voor sommige aanvaardingsplichten (bv. drukwerkafvalstoffen) niet te groot wordt.

Artikel 14

Artikel 14 schrapt artikel 3.1.1.4, §2, 7°. Hierdoor moet de milieubeleidsovereenkomst of het afvalpreventie- en afvalbeheerplan niet langer maatregelen bevatten voor analyse van de levenscyclus. Dit lijkt tegen de huidige (Europese) trend in te gaan waarbij meer en meer 'levenscyclusdenken' wordt gestimuleerd. Verder kijken dan enkel de afvalfase, kan onder meer gebeuren via het instrument van LCA (levenscyclusanalyse).

Artikel 27

Artikel 27 handelt over de rapportageverplichtingen inzake afvalbanden. De raden vinden het ook belangrijk dat er informatie is over de afvalstoffen die ontstaan bij het recyclageproces van banden. Recycleren op zich is namelijk niet het objectief; het zo hoogwaardig mogelijk inzetten van gerecycleerde materialen is het doel. De informatie zou moeten toelaten om hier zicht op te krijgen. Voor de duidelijkheid merken de raden op dat hun vraag informatie over de afvalstoffen die ontstaan bij het recyclageproces betreft, en niet dat gerapporteerd wordt over de toepassingen verder in de verweringsketen.

Artikel 42

In artikel 4.1.2 van hetzelfde bestaande besluit wordt §2 vervangen: *"De afvalstoffen die gebruikt worden als secundaire grondstoffen, worden minstens eenmaal per jaar door een laboratorium dat erkend is voor de overeenkomstige analysepakketten, bemonsterd en geanalyseerd. De monsterneming kan ook gebeuren door onafhankelijke en gekwalificeerde personen of instellingen. De OVAM kan de frequentie nader specificeren."* De raden menen

dat de OVAM niet enkel de frequentie nader moet kunnen specificeren maar ook de parameterlijst moet kunnen beperken geval, zoals in de huidige VLAREA wordt voorzien. Vermoedelijk is dit een vergetelheid. Immers in de toelichting wordt als voorbeeld aangegeven dat de parameterlijst voor gerecycleerde granulaten beperkt kan worden (indien deze afkomstig zijn van vergunde installaties met Copro-keuring).

De raden wijzen er ook op dat voor (zuiverings- en ruimings)specie de betrokkenen momenteel zelf een bemonstering mogen uitvoeren. Hiervoor werd personeel opgeleid en materiaal aangekocht. Dit artikel zet dit op de helling en de vraag is of dit gewenst is.

Aritkel 45

Artikel 4.2.2.1. bevat de voorwaarden om afvalstoffen als secundaire grondstof te gebruiken in of als bouwstof. Het uitgaand materiaal van een breker kan in aanmerking komen als secundaire grondstof. Jaarlijks is een analyse nodig van de samenstelling van dit uitgaand materiaal. Gezien de mogelijke heterogeniteit van deze stroom vragen de raden dat wordt nagegaan of een jaarlijkse controle wel volstaat en niet beter een hogere analysefrequentie (bv. éénmaal per kwartaal) wordt ingeschreven.

Bijlage II, afdeling 2 bevat de voorwaarden inzake samenstelling of gebruik als bouwstof voor de verschillende afvalstoffen waaronder brekerzeefzand. De raden vermoeden dat brekerzeefzand - zand dat afkomstig is van het zeven, voorafgaand aan het breken van puin – ook onder Vlarebo valt. Om verwarring te vermijden zou dit best ook verduidelijkt worden.

Artikel 47

Dit artikel wijzigt de voorwaarden waaraan afvalstoffen uit bijlage 4.1. afdeling 2 moeten voldoen om als NV-bouwstoffen of in V-bouwstoffen gebruikt te worden. De raden vragen dat een maximaal massapercentage voor glas wordt opgenomen. Momenteel wordt een dergelijk percentage opgelegd voor niet-steenachtigen en niet voor steenachtige materialen zoals glas.

Bijlage 2, afdeling 2 bevat de lijst van afvalstoffen die als secundaire grondstof in of als bouwstof kunnen ingezet worden. Deze lijst wordt uitgebreid met papiervezels (afkomstig van de papierverwerkende nijverheid). Momenteel worden papiervezels (als afvalstof) ingezet in steenbakkerijen. Deze afvalstof bestaat uit een mengeling van papiervezels en kunststofafval. Dit laatste bevat eveneens ftalaten (afkomstig van verweekt PVC). De ongecontroleerde verbranding van ftalaten leidt tot milieuverontreiniging en geurhinder. Vandaar dat momenteel het percentage ftalaten in deze “papiervezels” beperkt wordt. Volgens de huidige regeling wordt de toepassing van papiervezels beschouwd als verwerken van een afvalstof. De raden vragen dat de bestaande regeling voor het toepassen van papiervezels (+ kunststofafval) in steenbakkerijen behouden blijft en zijn dus geen voorstander om de lijst met secundaire grondstoffen uit te breiden met papiervezels.

De raden wijzen er bovendien op dat enkel minerale afvalstoffen komen in aanmerking als secundaire grondstoffen. Dit komt in de algemene voorwaarde tot uiting nl :

“Art 47. Artikel 4.2.2.3 van hetzelfde besluit wordt vervangen door wat volgt: Art. 4.2.2.3. §1. Afvalstoffen uit bijlage 4.1, afdeling 2, kunnen als NV-bouwstoffen of in V-bouwstoffen gebruikt worden op voorwaarde dat: ... 3° het massa- en volumepercentage organisch materiaal, zoals hout, plantenresten of andere verontreinigingen, maximaal 0,5% bedraagt;”

De bepaling van het organisch materiaal gebeurt voor grove granulaire afvalstoffen via visuele methode maar fijne granulaire afvalstoffen (>85% <4 mm) via de TOC bepaling. De relatie

tussen TOC en gloeiverlies (schatting van het organisch materiaal) is als volgt 6% TOC versus 10% gloeiverlies. Papierslib bevat ongeveer 50% droge stof en deze bestaat voor helft uit organische stof en de rest uit kaolien en krijt.

Papierslib voldoet dus niet aan algemene samenstellingsvoorwaarde inzake organisch materiaal.

Artikel 48

Aan hoofdstuk IV, afdeling II, onderafdeling II, van hetzelfde besluit wordt een artikel 4.2.2.4 toegevoegd. De raden suggereren enkele technische aanvullingen:

§1 ... in het Compendium voor Monsterneming en Analyse (CMA/2/II/A.17) ...

§2 De normwaarde voor asbestvezels is ...

§3 ... de normwaarde voor asbestvezels van 100 mg/kg droge stof te bepalen via NEN5897.

Artikel 65

De invoering van artikel 5.5.7.3 stelt dat de opdrachtgever die afgedankte batterijen en accu's aanbiedt voor verwerking de recyclingdoelstellingen, vermeld in artikel 3.6.1 moet behalen. Volgens de definitie van opdrachtgever in artikel 5.1.1.2, §1, kan de opdrachtgever ook de overbrenger zijn. Hierdoor zouden ook de overbrengers verantwoordelijk worden voor het behalen van de recyclingdoelstellingen. Volgens de raden kan het niet de bedoeling zijn dat een transporteur die in opdracht werkt voor een producent van afvalstoffen verantwoordelijk wordt voor het behalen van de doelstellingen. De raden vragen om dit te verduidelijken in de toelichting.

Het voorstel stelt in artikel 5.5.7.4 dat in geval van export buiten de EU de bereikte recyclingpercentages – voor afgedankte batterijen en accu's – kunnen gevalideerd worden door een onafhankelijke keuringsinstelling etc. Gezien de gevaren voor milieu en gezondheid bij onoordeelkundige verwerking zou dit een verplichting moeten zijn in plaats van een mogelijkheid.

Artikel 87

Bijlage 1, afdeling 1 bevat de lijst met afvalstoffen die als secundaire grondstof mogen worden gebruikt in of als meststof of bodemverbeterend middel. De raden stellen echter vast dat voor een aantal stromen reeds heel wat bepalingen inzake samenstelling, vervoer en afzet zijn opgenomen in het nieuwe mestdecreet en haar uitvoeringsbesluiten. Het betreft ondermeer afgeoogste champignoncompost, spuiwater en spuiroom. Het opnemen van deze stromen in bijlage 1, afdeling 1 zorgt voor bijkomende administratieve verplichtingen en kosten voor de bedrijven. De raden vragen daarom te onderzoeken voor welke stromen er inconsequenties of overlappingsen bestaan met andere wetgeving (in het bijzonder de mestwetgeving). Indien er daarnaast geen bijkomende milieuwinst gerealiseerd wordt met het opnemen van deze stromen in bijlage 1, afdeling 1 van Vlarea, vragen we dat wordt bekeken in hoeverre deze stromen kunnen worden geschrapt.

De term 'compost of digestaat van organisch-biologische bedrijfsafvalstoffen' wordt in bijlage 1, afdeling 1 vervangen door 'eindmateriaal'. De vraag is of men niet beter spreekt over 'eindmateriaal van de biologische behandeling van organisch-biologische bedrijfsafvalstoffen'.